

Urejanju naše družbeno-gospodarske problematike stopa vse bolj v ospredje problematika trgovine. Tako je tudi naš Okrajni ljudski odbor pred nedavnim temeljito obravnaval probleme trgovine. Glede na to bi pričakovali, da bodo tudi potrošniški sveti pokazali večjo delavnost.

Za ni tako. Skoraj bi lahko dejali, da so potrošniški sveti na Gorenjskem — z nekaj izjemami — omtiveni.

Vzrokov za to, da so potrošniški sveti

prav sedaj, ko posvečamo toliko pozornosti trgovini, odpovedali, je več. Med tistimi, ki jih največkrat slišimo, je gotovo ta, da ustvarjajo potrošniški sveti poleg delavskih svetov dvojnost v upravljanju v trgovini. Zaradi nejasnosti o področju dela enega in drugega so ostajali potrošniški sveti več ali manj res le inšpektorji higijene in kulturne potrebe, vrata v gospodarjenje pa so jim ostala zaprta.

Res je, da ta dvojnost povzroča nejasnosti, zlasti ker tudi zadevni predpisi niso dovolj precizirani. Morali bi vzporedno

z razvojem potrošniških svetov razvijati tudi njihovo pravno formulacijo. Prav to, da smo pustili potrošniške svete, da so se rodili, nismo pa po rojstvu zanje dovolj skrbeli, je verjetno poglavitni vzrok njihove omtivelosti. Vse kaže, da so tudi nekateri občinski sveti za trgovino oziroma za blagovni promet premalo sodelovali z njimi. Prav bi bilo, da bi sedaj, ko se povsod trudimo izboljševati trgovino, posvetili nekaj pozornosti tudi potrošniškim svetom.

A. C.

Nova žičnica, ki že dober mesec dni poskusno obratuje, je številnim smučarjem v veliko zadovoljstvo. Poseben užitek pa je tudi pogled na čudovito okolico med vožnjo.

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO XI., ŠT. 17 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 3. MARCA 1953

Prva predvolilna zborovanja

V Radovljici in Begunjah polne dvorane in konstruktivna razprava volivcev

V četrtek zvečer je bilo v Radovljici predvolilno zborovanje, ki se ga je udeležilo okrog 350 volivcev. Govoril je poslanski kandidat za Republiški zbor dr. Miha Potočnik o gospodarskem razvoju Jugoslavije, o napredku v Sloveniji in na Gorenjskem. Govoril je tudi o pravnih, zdravstvenih in drugih problemih ter odgovarjal volivcem na nekatera vprašanja. V petek zvečer pa so imeli podobno zborovanje tudi v Begunjah.

Tako so se začela velika predvolilna zborovanja, ki so v naslednjih dnevih predvidena v mnogih krajih in večjih delovnih kolektivih. Do volitev nam loči samo še tri tedne, toda zadnji teden zborovanja niso predvidena.

Značilno je, da sta bili zborovanja v Radovljici in v Begunjah zelo dobro obiskani. Dvorana v gasilskem domu v Begunjah je bila pretesna, da bi sprejela vse volivce. Govor dr. Miha Potočnika sta dopolnila še tovariša Franc Jere in Stane Kajdiš, ki sta navzočim tolmačila nekatere lokalne probleme. Nato so ljudje zelo konstruktivno sodelovali v razgovoru in dajali podobe, kako bi z večjo strnjeno vseh tamkajšnjih organizacij in podjetij bolje odpravljali nekatere težave. Zlasti je bilo govora o boljšem vzdrževanju cest in o potrebi po osemletni šoli v Begunjah.

—k

ELEKTRIFIKACIJA SORICE IN NJENE OKOLICE V OSPREDJU

V soboto ob 20. uri zvečer je bilo v Sorici predvolilno zborovanje, ki se ga je udeležil tudi

poslanski kandidat za republiški zbor LRS Janko Prezelj. Govoril je o pomenu Jugoslavije v svetu in njeni gospodarski politiki. Nekaj časa pa se je zadržal tudi pri perspektivnem na-

črtu občine Zelezniki. V razpravi so govorili tudi o elektrifikaciji Sorice, Spodnje in Zgoranje Dajne, Zabrda, Torka in Davče. Te vasi so v Selški dolini edine, ki še nimajo električne energije, čeprav so vaščani pripravljene pomagati pri delu.

Govorili so tudi o razmejitev zemljišč med občino Zelezniki in Tolminom. Nekatera zemljišča še vedno pripadajo občini Tolmin, čeprav sodijo v občino Zelezniki. Ta problem je nastal v času italijanske okupacije. — Tudi vprašanje gozdne takse tare vaščane v Sorici.

Del programa so posvetili tudi gradnji Gasilskega doma. Zborovanja se je udeležilo nad 40 volivcev, kar je za tako majhno vasico kar precej.

J. P.

Priprave na proslavo praznika žena

NA GORENJSKEM SODELUJE V ORGANIH UPRAVLJANJA OKROG 300 ŽENA

Žene kranjskega okraja bodo tudi letos proslavile svoj praznik — praznik žena. Težišče svojega dela in praznovanja so združile s pripravami na volitve, kot eno najpomembnejših letošnjih akcij političnih organizacij. Mimo tega pa bodo imele še vrsto drugih prireditev. Med drugim bodo imele razgovore z delavkami, ki sodelujejo v delavskem in družbenem upravljanju. Le-teh je v kranjskem okraju okoli 300 in bodo imele 11. marca delovno konferenco v Kranju. Na konferenci bodo govorile o problemih žena v proizvodnji, delavskem upravljanju, o zdravstveni zaščiti in o drugem. V vseh tovarnah in večjih krajih bodo imele tudi proslave in razne druge prireditve. Posebno živahne proslave bodo v Kranju. Nekatere zaslužene žene bo sprejel predsednik ObLO Kranj, tov. Vinko Hafner. Kranjsko društvo žena je pripravilo tudi obisk partizanski mater in zaslužnih žena. Jeseniško gledališče pa bo 8. mar-

ca gostovalo v Kranju z dramo »Lov na čarovnice«. Podobne prireditve bodo tudi na Jesenicah, v Trčiču, Škofji Loki in drugih krajih Gorenjske.

J. P.

Razprava o osnutku okrajnega plana in proračuna

Osrednja točka dnevnega reda petkove seje ObLO Kranj je bila obravnavanje predloga letošnjega okrajnega družbenega plana. Občinski svet za plan in finance je imel k predlogu plana precej pretežno sicer manj pomembnih pripomb. Občinski odborniki so sprejeli vse, razen dveh. Med drugim so poudarili na seji, naj bi letos dotacije okrajnim športnim in kulturno-prosvetnim forumom še ostale v okrajnem proračunu, pripravi pa naj se vse potrebno, da bodo od prihodnjega leta dalje vsa sredstva za te okrajne činitele prihajala od posameznih društev, ki pa bodo dotirana po občinskih proračunih. Predlog letošnjega okrajnega družbenega plana namreč že ne obsega več dotacij društvom (razen Okrajni zvezi TVD Partizan) in predvideva, da se bodo ta sredstva usmerjala po ob-

činskih proračunih. Vse pa kaže, da bo doživel okrajni plan v tej točki popolno spremembo.

V nadaljevanju se je že nekoliko maloštevilen odbor poslušal poročilo podpredsednika tov. Puharja o zborih volivcev. Oboji zbori volivcev — za občinske in skupščinske volitve — so v kranjski občini še kar dobro uspeli.

V petek popoldne je tudi Občinski ljudski odbor Jesenice razpravljali o osnutku okrajnega družbenega plana in proračuna. Po omenjenem osnutku je predvideno, da se bo letošnja proizvodnja na Gorenjskem povečala za 2,3% glede na lansko leto, v kmetijstvu pa celo za 7%. Sredstva, s katerimi bodo razpolagali občinski odbori v svojih proračunih in raznih skladih, bodo letos za okrog 30% večja kot lani.

PREDVOLILNI RAZGOVOR Socialno zavarovanje boli približati zavarovancem

Predsednika Izvršnega odbora skupščine Zavoda za socialno zavarovanje za okraj Kranj, tov. ALBINA JENSTRLA, ki v občinah Bled in Bohinj kandidira za poslanca v Republiški zbor Ljudske skupščine LRS, smo naprosili za naslednji razgovor:

»Katerih problemov so se doslej organi družbenega upravljanja na področju socialnega zavarovanja najbolj uspešno lotevali oziroma kje bi morali bolj poprijeti?«

»Družbeno upravljanje v socialnem zavarovanju se je lepo razvilo, ima pa precej svojevrstne značaj. Posebnost je v tem: zavarovanci izvolijo izmed sebe vse organe upravljanja, ki morajo reševati probleme, ki se v socialnem zavarovanju pojavljajo, in upravljajo s sredstvi, ki jih zavarovanci vplačujejo.

Posebnost pa je tudi v tem, da socialno zavarovanje sredstva zbira, ne vpliva pa neposredno na trošenje večjega dela sredstev, ki se na področju našega okrajnega zavoda zbirajo. Zaradi tega organi upravljanja socialnega zavarovanja v okraju ali pri podružnicah lahko konkretno razpravljajo le o delu teh sredstev, to je o skladu za preventivno in o presežku, če se ta ustvari. Zaradi tega je delo teh organov usmerjeno le na izboljševanje poslovanja okrajnega zavoda in podružnic, na izboljšanje zdravstvene službe in podobno.

V zadnjih letih je bilo na tem področju rešenih precej perečih problemov. Po združitvi okrajev Kranj in Radovljica je bilo več nevsklajenih stvari. Zaradi enotnega poslovanja so se morale te neskladnosti odstraniti, pri tem pa smo naleteli na razne težave, predvsem na užaljenost in ozko gledanje nekaterih posameznikov. Pojavljale so se celo težnje po tem, da sredstva ne bi zbirali in uporabljali po sedanjih načelih,

ampak da naj bi vsako podjetje dobilo nazaj vsa sredstva, ki jih vplača kot prispevek za socialno zavarovanje. Take stvari so se pojavljale skoraj na vseh skupščinah vse leto 1956. Po temeljitih raz-

pravah smo pa le našli skupno stališče.

Za uspešno delo v korist zavarovancev je bilo treba vskladiti tudi zelo zaostrene odnose med socialnim zavarovanjem in zdravstveno službo. Posamezniki, ki delajo v socialnem zavarovanju, so včasih gledali na zdravstveno službo kot na nekaj, kar neodgovorno troši sredstva, ki jih socialno zavarovanje s težavo zbira. Zdravstveni delavci pa so bili mnenja, da jim socialno zavarovanje preiskopno odmerja finančna sredstva

ter da nima pravice do vpogleda v uporabljanje sredstev. Ta nesoglasja so bila včasih preveč ostra, ker so pri tem vedno trpeli le zavarovanci. Preden so se ta nesoglasja odstranila, je preteklo precej časa. Šele po več skupnih razgovorih, na katerih smo si povedali drug drugemu vse dobre in slabe strani, se je stvar izboljšala ter sedaj vse kaže, da takih nesoglasij ne bo več.

Največ časa pa je bilo posvečenega temu, kako čimbolj približati socialno zavarovanje zavarovancem samim in kako napraviti poslovanje čimbolj ekspanzivno. V ta namen so bile ustanovljene v vseh večjih krajih podružnice Okrajnega zavoda, ki so se ob njegovi pomoči v zadnjem letu okrepile ter sedaj v glavnem vse dobro poslujejo.

Razen tega smo v preteklem letu precej uspešno urejali tudi probleme zdravljenja zavarovancev, izboljšanja preventivnega zdravstva. Precej sredstev je bilo vloženih v posvečevalnice za matere, otroške posvečevalnice itd.

Sibka točka v družbenem upravljanju socialnega zavarovanja pa je v še vedno prešibkem stiku z zavarovanci. Člani skupščin tako okrajne kakor pri podružnicah, premalo sodelujejo na zasedanjih skupščin, še manj pa potem sklepe skupščine tolmačijo zavarovancem. V prihodnje naj bi v te skupščine prišlo tudi več ljudi iz neposredne proizvodnje.

»Lani je tudi Okrajni zavod za socialno zavarovanje v Kranju uvedel pavšalno plačevanje zdravstvenih storitev. Kako je tak način plačevanja vplival na delo zdravstvenih domov, zlasti še na njihovo preventivno dejavnost?«

»Vpliv pavšalnega plačevanja zdravstvenih storitev na delo zdravstvenih domov, je konkretno

še težko oceniti, ker je ta način plačevanja v veljavi šele leto dni. Vendar pa se je že v tem času pokazalo, da je več pozitivnih kakor negativnih posledic. Zdravstvena služba se je v glavnem pocenila oziroma se v tem letu stroški niso toliko povečali, kolikor so se povečale storitve. Druga dobra stran je v tem, da zavarovanec, če misli, da ni bil zdravljen tako, kot bi bilo potrebno, lahko poišče zaščito pri Zavodu za socialno zavarovanje. Zato bodo zavarovanci začeli gledati na službo socialnega zavarovanja z drugačnimi očmi kakor prej, ko so smatrali, da je Zavod za socialno zavarovanje tisti, ki preprečuje boljše zdravljenje. Zdravstveni domovi so začeli bolj gospodarsko gledati na svoje poslovanje.

Najvažnejše, kar smo hoteli doseči s pavšalnim plačevanjem zdravstvenih storitev — izboljšanje preventivne službe — pa ni napravilo večjega koraka naprej. Okrajni zavod je v svojem proračunu predvidel 1.000.000 dinarjev za plačevanje posebnih storitev v preventivni posameznim zdravnikom, ki bi se za opravljanje teh del pogodbeno vezali z Zavodom. Teh sredstev pa je bilo koriščenih le 80.000 din. To kaže, da se nekateri zdravniki zelo neradi vključujejo v preventivno zdravstvo oziroma da se preventivno podcenjuje. Posamezniki gledajo na preventivno celo kot na nekaj manj vrednega. V zadnjem času so v podjetjih ustanovili precej obratnih ambulant, toda vse te ambulante se še vedno v glavnem ukvarjajo le s kurativno, tako da tudi te ambulante niso povsem odigrale svoje vloge. Poudarjam pa še ponovno, da pavšaliranje zdravstvenih storitev še ni toliko časa v veljavi, da bi že mogli oceniti vse rezultate.

Novinarski večer v Kranjski gori

V petek zvečer je bila dvorana v Kranjski gori nabito polna. Ljudje so že precej pred začetkom novinarskega večera zasedli vse seže. Novinarji »Glasu Gorenjske«, ki so jih to pot obiskali, so jim posredovali v obliki razgovorov, člankov, reportaž, vestí, komentarjev in slik problematiko njihovega kraja. Za smeh in zabavo pa so poskrbeli Lipo Revše in Ahacičev kvartet. Kako so bili poslušalci zadovoljni, naj pove slika.

PABERKI PO SVETU

ČE MRTVI VOLIJO...

Sredi februarja je italijanska vlada morala razpustiti občinski svet v Neaplju. Po to zato, ker je pod vodstvom monarhista A. Laura občinski odbor zabredel v korupcijo in začel zlorabljati svoj položaj.

V odloku o razpustitvi sveta je kar 17 točk, ki bremenijo odbornike — po večini monarhiste in profašiste. Med njimi so najhujše: zloraba občinske imovine in občinskih fondov ter dejstvo, da so na volilnih spisih vedno pustili 100 mrtvih, ki so potem na volitvah, seveda, vsi volili monarhiste!

ZIVELI PRAZNIKI!

Tako nekako so verjetno vzklikali Moskvočani, ko so prejšnjo sredo, 19. februarja, spet po 40 letih lahko »uradno« praznovali »Praznik ruske zime«.

Ob tem prazniku so na Leninovem stadionu v Moskvi odprli pisan zimski semenj z nešteto zabavišči. Tu se ljudje lahko še sedaj zabavajo. Priraditelji niso pozabili niti na idilično vožnjo s sanmi, v katere so vpreženi psi ali pa poznana ruska »trojka«.

SLABA TOLAŽBA!

Podpredsednik ZDA Nixon je na nekem zborovanju v Fenixu dejal, da vlada ne bo več dopustila nazadovati ameriško gospodarstvo. Poznano je, da gospodarstvo v ZDA v zadnjih mesecih hitro nazaduje. To nazadovanje, ki je začelo v zadnji tretjini lanskega leta, pa se je v letošnjem januarju še s povečanim tempom nadaljevalo. V januarju so na primer uradno zabeležili 4.494.000 nezaposlenih, kar je za 1.120.000 več kot v decembru lani. Tako naglega naraščanja nezaposlenosti ne pomnijo po zadnji vojni.

Pred Nixonom je podobne izjave dajal tudi sam predsednik Eisenhower. Toda angleški list »Observer« je zapisal, da imajo te obljube »na žalost bolj priokus po kvazireligiozni veri v bodočnost Amerike, kot pa so rezultat jasnih gospodarskih dejstev«.

Kaže torej, da je Nixon kaj slabo potolažil Američane in ostali svet.

DOLGA KONFERENCA

V četrtek, 27. februarja, je začela v Zenevi mednarodna pomorska konferenca. Na konferenci bodo razpravljali o poenotenju mednarodnega pomorskega prava.

To pa seveda ne bo tako lahko! Največ težav bo pri razpravi o teritorialnem morju. Pomorske države si namreč sedaj lastijo precej različne pas morja od obale, kot svoje — teritorialno — morje. Ta pas je širok od 4 do 12 morskih milj. Nekatero latinsko-ameriške države zahtevajo celo 200 milj! Največ zaradi nafte, ki so jo odkrili ob svojih obalah.

Tudi Francija, kot je znano, je raztegnila teritorialne vode ob alžirski obali kar 50 km na široko. Zaradi tako pisanih stališč posebnih držav do tega problema, se pojavlja tudi precej »težav«. Tako na primer proti samovoljni odločitvi Francije, da raztegne pas teritorialnih voda ob alžirski obali, ni protestiral nihče, medtem ko so vse zapadne države protestirale proti odločitvi Sovjetske zveze, da bo razširila pas teritorialnih voda na Tihem oceanu.

Delegati bodo o tem razpravljali dolga 2 meseca. Dober tek!

IZDAJA ČASOPISNO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR ŠLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNIŠTVA ŠTEVILKA 397 - TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-2-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DIN, MESEČNA NAROČNINA 50 DIN

V začetku marca se obetajo precejšnje ohlaiditve, po 6. marcu pa bo nastalno vreme s pogostimi padavinami in tudi topleje bo.

LJUDJE IN DOGODKI

Stassenovo „krivoverstvo“

Da nečaj ni v redu med hišim Eisenhowerovim posebnim svetovalecem za razorožitvena vprašanja Haroldom Stassenom in ameriškim zunanjim ministrom Dullesom, je bila v Washingtonu javna skrivnost. Spopadli sta se Dullesova »nepomirljiva« linija in Stassenova linija »popuščanja« in sporazumevanja z Vzhodom.

Za včasih nekoliko prožnejša stališča od uradnih so Stassena večkrat uporabili. Končno pa je moral tudi odstopiti s položaja posebnega svetovaleca predsednika Eisenhowera, ker so njegovi pogledi na razorožitveno vprašanje in tudi ves mednarodni razvoj šli v razkorak z uradnim stališčem, ki mu botruje Dulles.

Zanimivo pa je, da Stassen ni odstopil v času, ko je bil spor na vrhuncu, se pravi tedaj, ko je Washington zavzel najbolj nepomirljivo stališče, ampak je najvil odstop v trenutku, ko se je uradno gledanje začelo mehčati in se je tudi Dullesu zdelo prav, da da nekaj pomirljivejših izjav. Zato Stassenov odstop ne pomeni popolne zmage zunanjega ministra: Stassen je sicer šel, toda njegove ideje so ostale.

Za njegovega namestnika so zdaj imenovali Jamesa Wadswortha, pomočnika ameriškega

predstavnik Cabot Lodge-a v Združenih narodih. V kuloarjih je novi ameriški predstavnik v Komisiji za razorožitev znan kot eden najbolj vedrih in najbolj pristopnih ameriških diplomatov. Ze to si razlagajo kot znamenje, da se bo ameriško uradno stališče v zamotanem razorožitvenem vprašanju nekoliko otajalo. K temu pa je prispeval tudi sam Wadsworth z izjavo, da ZDA pripravljajo novo stališče, ki naj bi pripeljalo iz slepe ulice ta mednarodni problem št. 1. Pri ameriškem zunanjem ministru pa so ustanovili tudi posebno komisijo, ki se bo ukvarjala z razorožitvijo in bo pomagala z nasveti zunanjemu ministru.

Stassen pa, čeprav je zapustil uradni položaj, še ni stopil tudi z javnega političnega odra.

Prav te dni je šokiral ameriške vladne politike z izjavami, ki so v resnici pravo krivoverstvo za uradno stališče ZDA. Med drugim je predlagal, naj bi se sestali glavarji držav pod pokroviteljstvom ZN in predsedstvom generalnega sekretarja svetovne organizacije ZN. Na sestanku pa naj bi bili mimo znanih starih velikih šli zastopniki tudi Poljska in Čehoslovaška. Tako bi bila vsaka stran udeležena enakomerno s tremi udeleženci. — Prav tako meni

Stassen, da bi bilo priporočljivo skleniti sporazum o ustavitvi vseh jedrskih poskusov za dve leti. Kot pripominja ugledni ameriški časnik »New York Times«, je to sicer že star ameriški predlog, toda bil je vedno povezan z drugimi pogoji. Stassen pa popolnoma izdva predlog o prenehanju atomskih poskusov, ker meni, da bi to bil lahko prvi korak k širšemu sporazumu o razorožitvi. Casopis ne nasprotuje temu predlogu, ampak predlaga, da bi ga temeljiteje proučili.

To je vsekakor važen glas v Stassenov prid. Vprašanje pa je, ali bo lahko dovolj okrepil maloštevilne Stassenove prijatelje in somišljenike, da bi lahko bivši Eisenhowerov svetovalec s tem predlogom tudi prodrl. Žal je še vedno tako, da marsikatera koristna pobuda iz Amerike najde več odmeva drugod po svetu kot pa v samih ZDA.

Vsekakor pa je težko zanikati, da ni Stassenov predlog zelo značilen in pomemben simptom, v katerem se zrcali zboljšano razpoloženje tudi v Ameriki. Pred važnim sestankom na najvišji ravni je vsakršno tavanje ledu veseli znanilec bližajoče se pomladi...

MARTIN TOMAŽIČ

v nedeljo smo zabeležili

Občni zbor društva tekstilnih inženirjev in tehnikov Slovenije REKONSTRUKCIJA INDUSTRIJE IN KVALITETNA VZGOJA KADROV

Kranj, 2. marca. V soboto je bil v Kranju republiški občni zbor Društva inženirjev in tehnikov tekstilne industrije Slovenije. Zbora so se udeležili tudi znani gospodarski in politični predstavniki. Na občnem zboru so razpravljali o problemih tekstilne industrije. Največ težav je zaradi zastarelega strojnega parka. — Treba bo poskrbeti, da se predvidene rekonstrukcije v tekstilni industriji čimprej realizirajo. Hkrati s tem pa ne kaže zanemarjati vzgoje tekstilcev.

Na občnem zboru so govorili tudi o delu DITTIS. Najdelavnejše društvo je za sedaj v Mariboru, ki ima tudi največ članov. Takoj za njimi pa lahko omenimo Kranjčane. Med drugim so razpravljali tudi o glasilu »Tekstilni razgledi«. Nekateri so menili, da naj bi bilo to glasilo popolnoma strokovno list tekstilcev, drugi pa so predlagali, naj bi bil to poljudnoznanstvena revija. Kot vse kaže, se bo treba omejiti le predvsem na strokovnost. Sicer pa bodo o tem ali naj bi izhajal samo osrednji list tekstilcev za vso Jugoslavijo, ali pa naj bi še naprej izhajali tudi »Tekstilni razgledi« še razpravljali.

SEDMA PREMIERA V MESTNEM GLEDALIŠČU

Jesenice, 2. marca. — Mestno gledališče na Jesenicah je več-

raj uprizorilo kot sedmo letošnje premiero Arthurja Millerja: »Lov na čarovnice«. Zelo zahtevnemu delu so bili igralci povsem kos, kar je v glavnem zasluga režiserja Bojana Čebulja, ki je bil obenem tudi in scenarist. V zvezi s to predstavlo je upravniki gledališča tov. Jagodic čestital Bojanu Čebulju k 25. rojstni danu v jeseniški gledališki hiši.

V RIBNEM SO USTANOVILI TURISTIČNO DRUŠTVO

Ribno, 2. marca. — V Zadrugi ni dvorani v Ribnem so danes ustanovili Turistično društvo. Društvo si je zadalo nalogo, da bo uredilo vasi Ribno, Godešče, Selo in Kupljenik, razen tega pa bo skupno s Turistično zvezo Slovenije in Gorenjsko turistično podzvezo 4. julija letos organiziralo sprejem ameriških Slovencev.

ODLIKOVANJE JE LETOS OSVOJIL TINE LUZNAR

Primskovo, 2. marca. — Danes je bilo v Zadrugi domu na Primskovem pri zelo dobri organizaciji tamkajšnje družine izvedeno okrajno strelsko tekmovanje »Za zlato puščico«, ki se ga je udeležilo 120 strelcev in strelk z Gorenjske, ki so si na družinskih tekmovanjih pridobili pravico nastopa na tem tekmovanju. Borba med posameznimi strelci je bila ves čas zelo napeta, ker so si vsi prizadevali priboriti prehodno odlikovanje »Puška narodnega heroja Ivana Slavca Jokla«. Nepričakovano so se tudi letos na prva mesta uvrstili mlajši pozna-

ni strelci. Po zanimivi borbi je odlikovanje osvojil Tine Luznar iz Radovljice s 359 krogi. Slede: Franc Černe iz Iskre 356 krogov, Rudi Bagari iz Radovljice 354, Marjan Skoberne iz Iskre s 354, Janez Otrin iz Javornika s 352 krogi itd. —an

LJUBLJANSKI DRŠALCI NA JESENICAH

Jesenice, 2. marca. — Včeraj in danes dopoldne je Železničarski drsalni klub Ljubljana priredil na umetnem drsališču pod Mežaklo revijo na ledu. — Revija je bila zelo kvalitetna, saj so se drsalci zelo dolgo časa pripravljali na državno prvenstvo, ki je zaradi slabega vremena odpadlo. Ta nastop ljubljanskih drsalcev, ki ga je videlo nad 1000 gledalcev, bo nedvomno precej pripomogel k razvoju umetnega drsanja na Jesenicah.

13 LET MARLIVEGA DELA

Kranj, 2. marca. — Danes dopoldne se je v sejni dvorani OLO Kranj, na 14. rednem letnem občnem zboru Aero-kluba Stane Žagar iz Kranja zbralo preko 100 članov in prijateljev. V 13 letih je klub dosegel vrsto pomembnih uspehov: v padalski, modelarski, jadralni in sekciji motornih pilotov je vključeno 180 članov. Na okrajnih in republiških tekmovanjih se je med članstvom najbolj odlikoval mladi Silvo Seražin, ki je bil večkrat prvi.

PIONIRJI SO TEKMOVALI

V nedeljo dopoldan je bilo v Trbojah, v Voklem in Prebačevem prvenstveno hitrostno ocenjevalno tekmovanje s skiroji in dvokolesi med pionirji in pionirkami tamkajšnjih avto-moto krožkov, pod vodstvom AMD Senčur in šol iz Voklega in Trboj. Tekmovalo je 81 pionirjev. Prva mesta so osvojili skiroji: Albin Bobnar iz Voklega, Slavko Pravst iz Prebačevega in Milan Urbanc iz Trboj; dvokolesa: Vinko Kepic s časom 1,20 min. pred Janezom Knificem s časom 2,34 min. Tekmovanje si je ogledalo veliko število mladine in odraslih. —an

TRIGLAV TUDI DOMA NAJBOLJSI

Kranj, 2. marca. — V tretjem kolu republiške moške lige v kegljanju so danes nastopila na kegljišču Triglava moštva Ljubljane, Kranjske gore, Gorjancev in Triglava.

Rezultati: Triglav 4998 (Vehovec 795, M. Ambrožič 859, Starc 837, Rogelj 777, Turk 855, Martelanc 875). Kranjska gora 4840 (Magušar 802, Gosar 808, Müller 787, Zerjav 828, Pečar 807, Urbar 808). Ljubljana 4773 (Tomšič 778, Likovnik 858, Gabrovšek 783, Avsee 746, Dominik 771, Legiša 839). Gorjanci 4734 (Veselj 837, Vencelj 778, Murn 839, Jerman 774, Mrzljak 756, Cigoj 752).

naša kronika

NA PREDVOLILNEM ZBOROVANJU V KROPI JE GOVORIL DR. MIHA POTOČNIK

V soboto se je zbralo v Kropi v domu Partizana na predvolilnem zborovanju preko 100 ljudi. Poslanski kandidat za republiški zbor LRS dr. Miha Potočnik je govoril volivcem Kroke, Lipnice, Kamne gorice in Srednje Dobrave o preteklem obdobju Ljudske skupščine. Poudaril je, da bodo volitve v Zvezo in Republiško ljudsko skupščino predvsem v znamenju skupnih napovrv vseh Jugoslovanov za nadaljnji dvig življenjske ravni in napredne miselnosti. Na koncu je navzoče pozval, naj z udeležbo na volitvah ponovno pokažejo svojo pripadnost jugoslovanski skupnosti narodov.

NA ZBOROVANJU V BUKOVŠČICI VELIKA UDELEŽBA

V Bukovščici se je zborovanja udeležilo 60 ljudi, kar pomeni polno udeležbo. Tudi tukaj je govoril kandidat za republiški zbor LRS Janko Prezelj. V razpravi so omenili pot med Bukovščico in Bukovico, ki je res zelo slaba in jo bo treba čimprej popraviti. V Bukovici in Bukovščici so volivcem zavrteli dva filma. V teh vaseh namreč nimajo lastnih kinematografov.

V NOMNJU NAJVAŽNEJŠA RAZPRAVA O KOMUNALNIH VPRAŠANJH

V soboto je bilo v Nomnju predvolilno zborovanje, na katerem je govoril poslanski kandidat za Republiški zbor tovariš Albin Jensterle. Na zboru je bilo okoli 50 volivcev. Tovariš Jensterle je navzočim govoril predvsem o gospodarskem razvoju in zunanji politiki FLRJ in tudi o razvoju Bohinja v bodočnosti. V razpravi pa so volivci spregovorili o svojih lokalnih problemih, in sicer o ureditvi zvezne ceste Bled-Bohinj, o ureditvi mostu čez Savo in plačilu davkov. Dalje so govorili tudi o odkupu živine in poudarili, da je odkupna cena živine z ozirom na ceno mesa preizkušna. Pogovarjali so se tudi o urejanju pašnikov in o potrebnih ukrepih za razvoj turizma v Bohinju.

OD 3. DO 9. MARCA POŽARNO-VARNOSTNI TEDEN

V dneh od 3. do 9. marca bo v Sloveniji požarno-varnostni teden. V teh dneh naj bi opozorili in seznanili ljudi z delom in vlogo gasilstva. Razen tega pa si bodo gasilska društva v teh dneh še bolj prizadevala, da privabijo med svoje vrste nove člane, predvsem mladino in ženske. Sedaj je na Gorenjskem okoli 6.000 prostovoljnih gasilcev, kar pa je za dobro požarno-varnostno službo premalo. Predvsem bi morali več gasilske vzgoje posvetiti ženam, ki imajo največ opravka z ognjem.

Važno je, da vsak naš človek zna ne le gasiti požare, temveč jih tudi preprečevati, da pozna preventivne ukrepe in samopomoč pri požarih. Pri vsakem požaru je treba ugotoviti vzrok, ker je le-ta pri gašenju velikega pomena. Vzroki požarov so na Gorenjskem kaj raznovrstni. Se vedno je največ požarov zaradi lahkomišelnosti, nepazljivosti in nepoučenosti. V zadnjem letu je posebno naraslo število gozdnih požarov. V požarno-varnostnem tednu bodo po šolah in tudi drugod razna predavanja in tečaji, razstave in javni nastopi gasilcev, kjer bodo lahko ljudje slišali marsikaj poučnega in zanimivega.

IZ KLUBA GOSPODARSTVENIKOV

Klub gospodarstvenikov pri Trgovinski zbornici Kranj, obvešča vse člane, da bo v torek, dne 4. marca 1958 ob 16. uri popoldne v klubskih prostorih Zbornice predavanje

O SPLOŠNI INDUSTRIJSKI PSIHOLGIJI

Predavala bo prof. Marija Novosel — asistentka za industrijsko psihologijo na higienskem zavodu v Zagrebu. Uprava Kluba vabi vse zainteresirane k čim večji udeležbi. Uprava Kluba

MALA ANKETA • MALA ANKETA • MALA ANKETA

o kadrovskih problemih v trgovini

Wendling Ivo, predsednik DS »Kokra«, Kranj: »V našem podjetju nujno potrebujemo še 3 prodajalce. Zlasti manjka moških. Kadra manjka iz več vzrokov: zaradi deljenega delovnega časa, zaradi nevsklajenih plač v trgovini oziroma industriji itd. Eden izmed vzrokov je tudi v tem, da posamezniki zaradi nekaterih primerov trgovino na splošno tretirajo kot špekulantsko.«

Logar Jože, predsednik DS »Oprema«, Kranj: »Priliv kadra v trgovino ne zadošča niti pri sedanjem stanju, še manj pa bi zadoščal, če bi bila trgovina dovolj razvita. Vzrok je treba iskati predvsem v dokaj napornem delu, saj je trgovina še vedno v neustreznih prostorih ter ima na razpolago v glavnem le pripomočke, ki jih je uporabljala že pred 50 leti. Stvar pa je tudi v tem, da ima delavec v proizvodnji za nadzor samo predelavca ali mojstra, trgovski delavec pa ima kritika v vsakem kupcu. Če pomislimo še na deljen delovni čas, nam bo jasno, zakaj se mladina tako nerada odloča za trgovski poklic.«

Zalokar Jože, predsednik DS »Hrana«, Kranj: »Predvsem manjka moških moči, ki se usmerjajo raje v tehnične stroke, kjer vidijo boljše perspektivo. Tudi delovni čas je v industriji točno določen na 8 ur, medtem ko je v trgovskih podjetjih treba

žrtvovati za interno delo tudi nekaj prostega časa. Lotiti se je treba tudi modernizacije trgovskih obratov in poslovanja. Poslovanje v trgovinah naj bi teklo v dveh izmenah.«

Lipovec Angela, predsednik DS »Koloniale«, Bled: »Kadrovsko vprašanje je v našem podjetju precej težavno, kar zadeva moške moči. Sploh je težko najti moške vajence za uk. Za vajenke in delavke — razen kakovosti — ni problema. Toda v podjetjih, kot je naše — trgovina z mešanim blagom — so ženske telesno prešibke, moški pa zaradi nižjih prejemkov, deljenega delovnega časa in ostalih pogojev raje odhajajo drugam. Naslednji, nič manjši vzrok je v tem, da je trgovina in njeni delavci tarča za vsakogar, komur se zljubi, dostikrat neupravičeno.«

Mekiš Ferdo, predsednik DS »Delikatesa«, Kranj: »Sladkor, riž, moka in podobno blago je navadno v vrečah, težkih po 80 do 100 kg. Če bi to pomani-kljivost odpravili, bi bilo moč v živilski trgovini skoraj povsem zamenjati moške z ženskami. Zlasti še manjka moči za specializirane trgovine in trgovine s tehničnim blagom, kar velja tudi za naše podjetje. Pred vojno skoraj ni bilo v naših krajih delikates, zato je treba ta kader sproti učiti. Na Gorenjskem, ki je industrializirana, ni moč dobiti kadra za trgovino, lahko pa bi ga dobili od drugod, če bi imeli stanovanja.«

gorenjski obveščevalci

MALI OGLASI

Telefonska številka naročniškega in oglasnega oddelka je: Kranj 475.

Sprejemem takoj honorarno zaposlitev v dopoldanskih urah. Obvladam strojepisje in pisarniško poslovanje. Ponudbe oddati v oglasni oddelček.

«TERMIKA» - podjetje za toplotno izolacije, Ljubljana, Titova 22, telefon 20-058

potrebuje

1 šoferja za tovorni avto
1 skladiščnega delavca

za skladišče v Škofji Loki pri kolodvoru.

Nastop takoj. — Javiti se osebno ali pismeno v upravi podjetja Ljubljana, Titova 22 ali v skladišču Škofja Loka (bivša Hajriharjeva žaga).

RADIO LJUBLJANA

RADIO LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak delavnik ob 5.05, 6.00, 8.00, 10.10, 13.00, 15.00, 17.00, 22.00 in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri, ob nedeljah pa ob 8.05, 7.00, 13.00, 14.00, 22.00 in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

PONEDELJEK, 3. MARCA

8.05 Orkestralna matineja.
9.00 Radijski roman — Roger Vailland: 324.000 frankov.
9.45 Pet pevcev - pet popevk.
10.10 Dopoldanski komorni spored.

11.05 Radijska šola za srednjo stopnjo: Svet onkraj Mure.
12.00 Nikos Sicalkotas: Grški plesi.

12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Franjo Jurhar: Kako negujemo gozdno drevje s treblienjem vej.

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo: Usodni korak.

15.40 Listi iz domače književnosti — Ivan Minatti: Pesmi.

16.00 Portreti slavnih pevcev — XIX. oddaja: Jussi Bjöerling.

17.20 Srečno vožnjo!

18.00 Mladinska oddaja.

18.45 Radijska univerza — Dr. Rastko Močnik: O družbenem upravljanju - I.

20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije, dirigent Zvonimir Ciglič, solist Kjell Baekkelund (Norveška).

TOREK, 4. MARCA

8.05 Redni gosti v radijskem studiu.

9.00 Zabavni mozaik.

9.30 Slavni pevci in virtuozni vam pojo in igrajo.

10.10 Na vrtiljaku melodij in popevk.

11.30 Za dom in žene.

12.00 «Slovenski utrinki».

12.30 Kmečka univerza — Ing. Gvidon Fajdiga: Vrednost domačega porekla travnega in deteljnega semena.

13.40 Pisan spored opernih melodij.

14.20 Za otroke — A. S. Puškin: Pravljica o ribiču in ribici.

15.40 Potopisi in spomini — Kasimir Edschmid: Diamanti v jugozahodni Afriki.

18.00 Sportni tednik.

18.45 Domače aktualnosti.

20.00 Najboljši jugoslovan zbori — V. Ljubljanski komorni zbor pod vodstvom Mladena Pozajčiča.

20.30 Radijska igra — Paolo Levi: Po čem je resnica?

22.15 Za prijatelje jazza.

SREDA, 5. MARCA

8.05 Pisana paleta.

9.00 Prof. dr. Mirko Rupel: Jezikovni pogovori.

10.10 Popularne melodije iz orkestralne glasbe.

11.35 Radijska šola za višjo stopnjo: Usodni korak.

12.05 Mali solistični koncert.

12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Milko Breznik: Rez trte.

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo: Svet onkraj Mure.

15.40 Pri klasičnih mojstrih — Izidora Sekulič: Iz knjige »Zapiski o mojem ljudstvu».

18.00 Koncert po željah.

17.15 Sestanek ob petih.

Prodajam 2 do 3 kubične metre smrekovih desk, debeline 25 do 30 mm in kmečki voz, skoraj nov. Naslov v ogl. oddelku. 314

Prodajam vseljive pol hiše (stanovanje in lokal). — Kranj, Titov trg 23. — Informacije daje lastnica sama. 315

Kupim motorno kolo »Lambretto«. — Fajfar Pavla, Čirče 21, Kranj. 315

Nudim hrano in stanovanje za pomoč v gospodinjstvu, tovarniški delavki. — Senčur 155. 317

V občini Tržič se dajeja v najem dva valjerna mlina, oba v brezhibnem, takoj uporabnem stanju. Ponudniki za en ali drugi mlin naj se zgledajo v Oddelku za gospodarstvo občine Tržič. 318

Moped-Puch prodajam. Flajšman Anton, Sp. Bela 10, Preddvor. 295

Prodajam prvovrstno vrtno seno, otavo in lucerno. — Slanc, Pred-dvor. 301

Zahvaljujem se »Glasu Gorenjske« in Državnemu zavarovalnemu zavodu v Radovljici, ki sta mi kot naročniku izplačala zavarovalnino v znesku 6000 din. Posebej se še zahvaljujem Drž.

Občinski odbor sindikata komunalnih in obrtnih delavcev Kranj, obvešča vse delavce, vajejence in pomočnike, ki so zaposleni pri privatnih delodajalcih, da je sindikalni sestanek 3. marca ob 18. uri v pionirski kino dvorani. Pridite vsi, ne glede, če ste že člani sindikata.

Isti odbor vabi članice sindikalne podružnice gospodinjstev pomočnic, da je sestanek 6. marca ob 20. uri na običajnem mestu.

18.09 Kulturni pregled.

18.30 Glasba narodov sveta — VII. Od Ukrajine do Kavkaza.

18.50 Razgovori o mednarodnih vprašanjih.

20.00 Arije in odlomki iz manj znanih oper.

ČETRTEK, 6. MARCA

8.05 Na obisku pri naših amaterskih zborih.

9.00 Svet v orkestralnih barvah.

11.30 Ciebanom - dober dan! (Pet pravljic v prevodu Majde Stanovnik).

11.45 Pesmi za naše male.

12.30 Kmečka univerza — Ing. Zakotnik: Zboljšana proizvodnja in večja poraba mleka.

12.40 Pozdrav iz Dalmacije.

13.40 Iz orkestralnega albuma.

14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.

15.40 Humoreska tega tedna — Daninos: Tovarna gentlemanov.

16.00 Z našimi in inozemskimi solisti in skladatelji.

18.00 Radijska univerza: Od kod različna mnenja zdravnikov.

18.15 Dela jugoslovanskih komponistov.

18.45 Četrtekova reportaža.

19.50 Notranjepolitični tedenski pregled.

20.05 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov.

22.15 »Po svetu jazza«.

PETEK, 7. MARCA

8.05 Na obisku pri nordijskih mojstrih.

9.00 Radijski roman — Roger Vailland: 325.000 frankov.

10.10 Dopoldanski koncert solistične glasbe.

11.30 Za dom in žene.

12.30 Kmetijski nasveti — Adolf Sauperl: Pravilna rez breškev.

13.15 Od arije do arije.

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo: Partizanska mamica pripoveduje.

15.40 Iz svetovne književnosti — Elisabeth Enright: Ko se zlomijo veje.

16.00 Koncert ob štirih.

18.00 Iz naših kolektivov.

18.30 Pojeta obrt. zbor »Enakost« iz Kranja in moški komorni zbor iz Celja p. v. Viktorja Fabianija in Egona Kunca.

18.50 Družinski pogovori. pregled.

20.15 Tedenski zunanepolitični pregled.

21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 8. MARCA

8.05 Lepe melodije — znani napevi.

9.00 Radijska šola za nižjo stopnjo: Partizanska mamica pripoveduje.

9.30 Ali vam ugaja?

11.00 Pionirski tednik.

12.00 Opoldanski operni spored.

12.30 Kmečka univerza — Ing. Jože Spanring: Kda se izplača pridelovanje oljne.

14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.

15.40 S knjižnega trga.

16.00 Glasbene uganke.

18.00 Okno v svet: Samostojna Tunizija.

18.45 Prof. dr. Mirko Rupel: Jezikovni pogovori.

20.00 Veseli večer.

22.15 Oddaja za naše izseljence.

zavarovalnemu zavodu za izplačano zavarovalnino 84.000 din kot nezgodnemu zavarovancu. — Barbo Franc, Valburga 45. 319

Prodajam 4 prašiče, težke 30 do 40 kg. Cena po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku. 328

Našla sem 26. februarja na Kokrškem bregu veliko usnjeno torbico, usnjene rokavice in 1 robčka. Stvari se dobijo pri gospe Mohorko Vidi, Kokrški breg 2, Kranj. 321

Prodajam nov moped. — Prešernova 6, Kranj.

Vse goste, ki so lani dobili vabila za akademski ples in ostale, in, ki jih letos niso dobili obveščam kot organizator lanskoletnega plesa, da nisem bil organizator letošnjega plesa, niti ne v pripravljalnem odboru. — Vidmar Drago.

Občinski odbor sindikata komunalnih in obrtnih delavcev Kranj, obvešča vse delavce, vajejence in pomočnike, ki so zaposleni pri privatnih delodajalcih, da je sindikalni sestanek 3. marca ob 18. uri v pionirski kino dvorani. Pridite vsi, ne glede, če ste že člani sindikata.

Isti odbor vabi članice sindikalne podružnice gospodinjstev pomočnic, da je sestanek 6. marca ob 20. uri na običajnem mestu.

ODBOR

KINO

»STORŽIC«, Kranj: 3. in 4. marca, francoski film »LJUBIMEC LADY CHATTERLEY«. — 5. in 6. marca angl. barvni vstavljen film »SPANSKI VRTNAR«. Predstave vsak dan ob 16., 18. in 20. uri.

»TRIGLAV«, Primskovo: dne 4. marca ameriški film »TARZANOVA JEZA« ob 19. uri.

»SVOBODA«, Strazišče: 5. III. ameriški film »TARZANOVA JEZA« ob 19. uri.

»RADIO«, Jesenice: 3. in 4. marca francosko-jug. barvni cinemascope film »GUBIAH«. — Predstave ob 18. in 20. uri.

»PLAVZ«, Jesenice: 3. marca ameriški film »TARZAN V PUSČAVI«, ob 18. in 20. uri. 4. III. ob 20. uri ameriški film »VELIKA URA« ter ob 18. uri ameriški film »TARZAN V PUSČAVI«.

GRADITELJE STANOVANJSKIH HIŠIC OPOZARJAMO NA NAKUP GRADBENEGA MATERIALA V VSAKI KOLICINI: PRIPOROČAMO SE ZA NAKUP. — CENE UGODNE.

KRANJSKO GRADBENO PODJETJE, PRODAJA GRADBENEGA MATERIALA KRANJ

Na podlagi 33. in 37. čl. Zakona o javnih uslužbenih, RAZPISNA KOMISIJA OKRAJNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE KRANJ, RAZPISUJE

N A T E Č A J

OKRAJNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE, KRANJ:

1 del. mesto revizorja prispevka; pogoj: višja šola ali popolna srednja šola.

1 del. mesto statistika; pogoj: popolna srednja ali njej enaka šola; prednost imajo kandidati z vsaj 3 letno prakso v statistični službi.

2 del. mest pripravnika za upravno službo; pogoj: visoka šola ali popolna srednja šola.

1 del. mesto stenodaktilografa ali strojepiske; pogoj: popolna srednja ali nepopolna srednja šola.

PODRUŽNICA KRANJ:

1 del. mesto referenta za higiensko-tehnično zaščito; pogoj: popolna srednja ali njej enaka šola; prednost imajo kandidati, ki poznajo industrijo.

1 del. mesto pripravnika za upravno službo; pogoj: popolna srednja šola.

PODRUŽNICA JESENICE:

1 del. mesto vodje pisarne; pogoj: popolna srednja ali nepopolna srednja šola; prednost imajo kandidati s položenim strokovnim izpitom.

1 del. mesto referenta za higiensko-tehnično zaščito; pogoj: popolna srednja ali nepopolna srednja šola; prednost imajo kandidati s položenim strokovnim izpitom in poznavanjem industrije.

1 del. mesto kontrolorja bolnikov; pogoj: nepopolna srednja šola ter šoferski izpit za motorna kolesa.

PODRUŽNICA TRŽIČ:

1 del. mesto pripravnika za upravno službo; pogoj: popolna srednja šola.

Kandidat mora obvezno izpolnjevati pogoje po 31. čl. Zakona o javnih uslužbenih. Ponudbe poslati v roku 15 dni od dneva objave razpisa. Temeljna in položajna plačila po predpisih Zakona o javnih uslužbenih. Prošnje kelkovati s din 30.— (državni).

Stanovanja ni na razpolago.

KOROŠKA BELA: 3. marca ameriški film »VELIKA URA« ob 19. uri.

BLAD: 3. marca japonski barvni zgodovinski film »SEDEM SAMURAJEV«. 4. in 5. marca ital. film — ljubavna drama — »NJIHOVE ZABLODE«. Od 6. do 9. marca jug-franc. barvni cinemascope film »MIHAJLO STROGOV«. Predstave: v ponedeljek, torek in četrtek ob 20. uri, v sredo ob 17. in 20. uri.

RADOVLJICA: 4. in 5. marca sovjetski barvni film »NOVO-LETNI PLES«. V torek ob 20. uri. V sredo ob 17.30 in 20. uri.

GLEDALIŠČE

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

V ponedeljek 16. in 20. marca »VEČER UMETNIŠKE BESEDE«. Gostuje član SNG iz Celja, Marjan Dolinar. Izven.

»Svoboda«, Kranj, dramska sekcija in Društvo prijateljev mladine Kranj prirejata v nedeljo 9. marca ob 10. uri dopoldne v Prešernovem gledališču

javno pionirsko oddajo

»MAMICE, POGLEJTE NAS!«

Nastopajo: recitatorji, pevci, instrumentalisti itd. Najboljši bodo nagrajeni. Vstopnice lahko rezervirate pri gledališki blagajni ali na telefon 355.

TRZNI PREGLED

V KRANJU

V petek smo na kranskem živilskem trgu zabeležili naslednje cene: ajdova moka 60—75, koruzni zdrob 55—65, koruzna moka 50, koruza 35—40, kaša 70—80, ješprenj 70, krma za kokoši 35—40, fižol 50—80, oves 25—30, čebulček 200—300 in šalotka 50 din liter; krompir 10, rdeče korenje 40—50, navadno korenje 15, čebula 50—60, kislja repa 25—28, sladka repa 10, kislo zelje 40, kolerabe 20—30, redkev 20—30, jabolka 80—100 dinarjev kg; česen 5—7 din kom., zelena 10—25 din kom., por 10 dinarjev kom., hren 10—15 din kom., motovilcec 15—30, radič 20—30, špinaca 25 din merica; skuta 90 din kg, surovo maslo 400—500 din kg, mleko 30 din, smetana 200 din liter, jajca 17 do 20 din kom.

Zupančičeva in Rutarjeva najuspešnejši

Kranjska gora, 2. marca. Včeraj in danes je bilo v Kranjski gori državno prvenstvo v alpski kombinaciji. Čeprav je bilo pričakovati, da bodo tudi to pot mladi pobrali več prvih mest, se pričakovanje ni uresničilo. Starejši in rutinirani tekmovalci so spet dokazali, da jim mlajši še niso dorasili. Zlasti se je to pokazalo v konkurenci članic, kjer je Slavica Zupančič zmagala v soboto s pol minute prednosti, v nedeljo pa je pustila drugo tekmovalko za seboj za 44 sekund. Kot njej, je tudi mladi nadarjeni tekmovalki Majji Rutarjevi uspelo osvojiti dvakrat naslov državnega prvaka.

Proga je bila oba dneva zelo dobro pripravljena in tudi snežne razmere so bile odlične. Zinica je ves čas brezhibno delovala in sploh bi lahko rekli, da je bila organizacija tega državnega prvenstva na precejšnji višini. V soboto so se tekmovalci pomerili v veleslalomu, danes pa v slalomu.

REZULTATI — veleslalom — člani: 1. Janko Stefe, Ljubelj, Tržič 2:18,0, 2. Tine Mulej, Prešern Radovljica 2:22,0, 3. Stanko Klinar, Jesenice 2:22,2; **mladinci:** 1. Franci Mrak, Kranjska go-

ra 1:38,4, 2. Janez Čop, Jesenice 1:39,6, 3. Boris Limovšek, Kranjska gora 1:40,6; **članice:** 1. Slava Zupančič, Triglav Kranj 1:47,0, 2. Polonca Stefanec, Branik Maribor 2:15,4, 3. Ivica Magušar, Enotnost Ljubljana 2:16,6; **mladinke:** 1. Maja Rutar 1:54,9, 2. Gabrijela Zdovec, Prevalje 2:06,5, 3. Krista Fanedl, Fužinar Ravne 2:08,7.

Slalom — člani: 1. Peter Krizaj 1:59,2, 2. Matevž Lukane 1:59,6, 3. Ludvik Dornik (vsi Ljubelj Tržič) 1:59,6; **mladinci:** 1. Janez Čop, Jesenice 1:25,1, 2. Rajko Starc, Triglav 1:33,3, 3. Ivica Modrič, Grafičar Zagreb 1:35,9; **članice:** 1. Slavica Zupančič 1:31,9, 2. Meri Kerštin, Kranjska gora 2:15,4, 3. Ivica Magušar, Enotnost 2:33,1; **mladinke:** 1. Maja Rutar 1:48,2, 2. Majda Ankele (obe Triglav) 1:58,2, 3. Krista Fanedl 2:07,2.

DOKONČALI BODO GRADNJO ŠPORTNEGA IGRISČA

Britof, 2. marca. — V soboto zvečer je imelo TVD »Partizan« Predosilje redni letni občni zbor, ki je dobro uspel, saj je razprava nakazala celo vrsto smernic in nalog, ki jih bo moralo društvo z novim odborom rešiti v tekočem letu. Zlasti mnogo je bilo govora o izboljšanju dela v nogometni, smučarski, odbojkaški, atletski in namizno teniški sekciji, sklenjeno pa je bilo, da naj omenjene sekcije organizirajo več društvenih, prijateljskih in prvenstvenih tekmovalj. Zelo razburljiva razprava pa se je razvila okoli vprašanja o športnem igrišču, ker namerava mizarstvo podjetje »Roleta« iz Kranja pričeti graditi na istem prostoru nove obratne prostore. Zbor je odločno nastopil proti temu namenu, ker bi s tem uničili društvu eno najlepših športnih igrišč na Gorenjskem. Proti temu načrtu »Roleta« so bili tudi vsi politični in društveni funkcionarji tega področja. — Sklenili so, da bodo v tekočem letu s prostovoljnimi delom dokončali še tista dela na igrišču, ki še niso dokončana. —an

Maja Rutarjeva (desno) je osvojila med mladinkami obe državni prvenstvi. Majdi Ankeletovi v soboto ni šlo, v nedeljo pa se je uveljavila v slalomu. Obe sta članici SK »Triglav« Kranj

Zadnji športni rezultati

I. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA

Split : Zeljeznikar 2:1
V

MIMI
MALENEK
KONIC

VIGENCY ROMAN

113

»Živi, še živi,« je trdil Miklavž in res se je zdelo, da Aleš še živi. Bil je nezavesten, toda žila na vratu mu je še zmeraj vidno utripala.

»Sani je treba pripraviti in ga odpeljati v dolino,« je naglo ukazal in potisnil Aleša Dominiku v roke. Dominik je pokleknil v sneg in držal v naročju zmaličeno svakovo telo. Ko ga je skušal trdneje poprijeti, je fant zastokal. Stric Miklavž je odvezoval tovor, Dominik pa je držal v naročju Aleša in zdaj, ko je bilo vse končano, ni občutil do njega nobenega sovraštva več. Ko je klečal v snegu in mu je Aleševa glava visela na prsi, ni nič več mislil na svoj zločin. Čutil je samo, kako je Alešu kapljala kri iz ustnih kotičkov, se cedila na njegovo desnico, s katero je ponesrečencu podpiral glavo, od tam pa počasi padala na tla. Vsaka kaplja se je na belem snegu razširila v velik krvav madež. Te krvi ga je bilo groza, čutil je njen težki, sladkobni vonj, pritiskala mu je na možgane, v želodcu mu je povzročala slabost. Ko bi ne bilo te krvi, ko bi je ne bilo treba gledati. Ko bi se te kaplje ne razširjale v lise, velike, da bi jih komaj pokrili z dlanjjo... potem bi ne bilo nič hudega! Odtrgal je pogled od okrvavljenih tal in ga započil v srta mlada prsa, v katerih je hroplo, kakor bi voda tekla v požiralnik ob cesti. Tudi tega ni mogel gledati in poslušati in povrh je kri še vedno kapljala, lepila se mu je na prste, gnusna, sluzasta in madeži na tleh so se širili, širili... Dominik je zastokal, zdelo se mu je, da ne vzdrži niti trenutek več z lepljivimi, okrvavljenimi rokami.

Po poti je prisopihal drugi voznik, prva dva sta se oglašala spodaj s poti. Dominik je preložil ponesrečenca delavcu v roke in pomagal Miklavžu razkopavati sani. Odmetala sta polovico, tedaj je stric Miklavž potegnil iz obroča konec pretrgane vrvi.

»Pretrgana,« je zastokal.

»Saj sem rekel,« se je oddahnil Dominik.

Miklavž je vrtel konec v rokah in ga ogledoval. »Toda kje, hudiča, se je predrgnila? Tu ob prečniku se vendar ni mogla! Ne, saj ni mogoče...« Sunkoma je izpustil vrvi, započil pogled v Dominika, široko zinil in nato bliskovito spet pobral vrvi.

»Če ni podrezana?« je vprašal strahotno napeto.

Pod drevjem se je jelo mračiti in to je bilo dobro, drugače bi Miklavž opazil smrtno bledico na Dominikovem obrazu. Dominiku je dvakrat glas odpovedal, preden je izdaval:

»Kdo naj bi jo podrezal?«

»Jaz ne in drug tudi nihče. Samo za enega vem, ki bi mu kaj takega prisodil,« je govoril Miklavž in v tem trenutku ni bil prav nič podoben zapitemu hišnemu stricu. Obraz mu je bil resen in strog. Dominik ni vzdržal pred pogledom Miklavževih oči, teh strogih, rjavih, tako Gašperinovih, da, Aleševih oči. V drobci sekunde se je ovedel, da stoji zraven delavec in posluša in to mu je vrnilo pogum in odločnost.

»Tako, še morilca bi me radi storili?« je rekel jezno. »Raje glejmo, da ga bomo spravili v dolino. Če pride pravi čas zdravnik, ga morebiti še lahko reši.«

Miklavž je utihnil. Postlali so Alešu na saneh in ga varno položili na seno. Obrnili so ga tako, da mu glava ni visela navzdol in stric Miklavž se je vpregel v rogovile. Dominik in delavec sta ob straneh pazila na ranjenca. Nekoliko niže so srečali še tista dva delavca, ki sta že pripeljala prav v dolino in sta se vračala, da bi pogledala, kaj se je zgodilo. Prvi, star, izkušen mož je rekel:

»Ne vem, če ga bomo živega spravili domov.«

»Kaj pa govoriš?« se je zadirčno obregnil Dominik. »Tako je bomo poslali po zdravnika, pomagal bo.«

»Zdravnik ne zna delati čudežev,« je odvrnil stavec. »Prsni koš mu je stisnilo, težko bo kaj z njim.«

Molče je šel žalostni sprevod navzdol. Nad vrhovi je gorela rdeča zarja in počasi je mrak ovijal drevesa in molčeče može. Stric Miklavž je previdno vozil in kadar so se sani stresle, so se vsi spremljevalci zdrznili, kakor bi jih tresljaj zabolal. Aleševa bleđa glava je nihala na senu sem in tja, kakor glava mrliča. Stari tarbehar je zavpil naj Miklavž ustavi sani in potem je Alešu na obeh straneh podložil glavo s senom.

Podvodni 'poljedelci'

»Seveda je res,« je dejal doktor Chenevée, direktor študijskega centra za podvodna raziskovanja, »da postajajo kontinenti vedno bolj siromašni. Toda gladina morja je večja od zemeljske suhe površine in v morju so vse snovi, ki jih potrebuje človeški organizem. Obdelujmo morje!«

Podvodno poljedelstvo je torej poklic bodočnosti. Francija na primer že računa na tem, da ji sčasoma ne bo treba več kupovati na tisoče ton sena za živino v tujini. Konje in govedo bodo krmili s posušeni algami! Znan kemik in inženir Reess je tudi res že z uspehom krmil sestradane konje z rdečimi algami.

Danes poznamo kruh iz alg in planktonove juhe. V Sovjetski zvezi so iz »algina«, ki ga najdemo v morju v obliki nekakšnega rjavega testa, napravili učinkovito zdravilo proti črevesnim boleznim. V Ameriki so iz iste snovi izdelali zdravilo proti tvorom. Profesor Gesset je v Franciji delal z algami uspešne poizkuse pri transfuziji krvi. In še bi lahko naštevali razne stvari, ki so jih že dobili iz algina: sladkor, pivo, vino, plastične mase ipd.

Toda algina je malo in prav zaradi tega je poklic podvodnega poljedelca tako važen. Profesor Chenevée pravi, da bi alge lahko uspevale tudi v globini 5 metrov, kar bi kultiviranje zelo poenostavilo. Presadil je alge iz globine 30 metrov bliže vodni gladini in so lepo uspevale.

Kako resno gledajo nekatere države na možnost podvodnega poljedelstva, dokazuje Oddelček za podvodna raziskovanja pri francoski mornarici, ki mrzlično išče naraščaj. Vsek francoski rekrut lahko odsluži svoj vojaški rok kot potapljač. Tovarne komaj krijejo potrebe po podvodni opremi. Zahtevajo celo v Ameriki, Japonski, Izraelu in celo v Siamu.

Slapovi v Jugoslaviji

Slap Skakavec na rečici Vogošči, pritoku reke Bosne, je visok 98 metrov in zavzema prvo mesto med jugoslovanskimi slapovi. V raznih krajih Jugoslavije, zlasti na dalmatinskih rekah, pa je mnogo lepših slapov, ki zaradi svoje lepote sloviijo tudi izven dežele. Med najlepšimi je Manojlovac na Krki, ki je visok 52 metrov, širok pa skoraj 100 metrov. Na Krki je tudi znameniti Skradinski Buk, »jugoslovanska Niagara«, kjer pada voda čez 17 pragov v globino 46 metrov. Med dalmatinskimi slapovi velja omeniti tudi tistega na Vrbanji, ki je visok 50 metrov. Med najlepše slapove v Evropi pa vsekakor sodijo Sastavci na Plitvicah, kjer padajo vodni curki v globino 70 metrov. Kakor znano, je Plitvičkih jezer 18 v raznih višinah (638 do 504 m) ter pada voda iz enega v drugega v slapovih. Skupna površina jezer znaša 19 kvadratnih kilometrov. Jezera so znana po svoji lepoti in so razglašena za narodni park. Ta biser Jugoslavije hodijo obiskovat številni tuji iz vseh predelov sveta, saj so Plitvička jezera s slapovi prav tako znamenita kot pa na primer Postojnska jama.

VAM JE ZNANO, DA...

— je belih ljudi na svetu vsega skupaj 1.200.000.000? Vseh ljudi na svetu pa je sedaj že nad dve in pol milijarde.

— so med dresiranimi sloni v cirkusu vedno le samice, ker se samcev ne da ukrotiti?

— imajo sloni samo šest zob. To pomeni: poleg dveh oklov še štiri kočnike?

— je najvišji vulkan v Evropi Etna, ki je 3260 m visok?

— je največja preoceanaska ladja Queen Elisabeth, ki je dolga čez 300 metrov in široka 36 m in ima čez 83.000 BRT.

ZA RAZVEDRILO

Kakoj vrni vse na svoje mesto!

Pri živinozdravniku: nenavaden pacient

Zanimivosti

PSIHOLOŠKE IZKUSNJE

Ameriški psiholog dr. Spock je pred 15 leti vzbudil veliko pozornost s svojo knjigo o vzgoji otrok. Z njo je odločno nastopil proti pretepanju kot vzgojnemu sredstvu. Zdaj je izdal drugič to knjigo. Toda teksti je nekoliko spremenil. Psiholog se ne zavzema več tako odločno proti palci. Medtem se je namreč poročil in postal oče dveh otrok.

DRAGO USMILJENJE

Na Kitajskem so ukinili neki zakon, ki je bil star več kot 1000 let. Po tem zakonu je vsak tisti, ki je nekoga rešil iz vode, moral rešenega vzdrževati do smrti.

MAČEK ODPIRA SOBNA VRATA

Neka lepa bela mačka je stalen obiskovalec v pisarni okrajnega sindikalnega sveta v Dubrovniku. Tam ima svoj stalen kotiček, toda včasih se sprehodi po drugih sobah in si pri tem sama odpira vrata. Spretno skoči na kljuko in obenem odrine vrata.

VDOVSKA ULICA

»Ulica vdov« imenujejo prebivalci bosanskega mesteca Bijeline majhno ulico, v kateri stanuje 13 vdov. To so edini stanovalci te ulice. Njihovi može so deloma padli v borbi proti okupatorju deloma pa so umrli pred vojno.

LASTNO KRI JE DOBIL OB TRANSFUZIJI

Neki krvodajalec z Reke je dal pred kratkem bolnici večjo količino krvi. Najprej se je počutil popolnoma normalno, toda popoldne istega dne mu je postalo slabo. Prepeljali so ga v bolnišnico in ugotovili, da mu je počila rana na želodcu. Takoj so ga morali operirati. Pri transfuziji so uporabili kar njegovo kri. To je verjetno edinstveni primer, da je krvodajalec dobil svojo lastno kri nazaj.

Slovesno praznovanje obletnice osvoboditve v Indiji

Pred dnevi so po vsej Indiji slovesno proslavili obletnico osvoboditve, ki jo praznujejo na dan, ko so Angleži zapustili to deželo. Povsod so bile velike proslave, ki so se jih udeležili milijoni ljudi. Proslave se traja še kar tri dni zaporedoma. Ob tej priložnosti se je zbralo samo v Bombaju nad 8 milijonov ljudi. Na sliki vidimo boginjo oblija Lakšimi, ki jo v slavnostnem sprevodu vodijo po mestnih ulicah.

ATOMSKA TAJNICA

Za svoje delo prejema zelo dobro plačo, a kaj to, ko pa varuje prehode skrivnosti in zanjo ni več svobode ni veselja

Nenavadne službe in še bolj nenavadne usode se porajajo v dobi, v kateri živimo, ko učenjaki vseh dežel v laboratorijskih spreminjajo temelje znanosti, ko tekmujejo, kdo bo prej odkril tisto, kar bo dalo njegovi domovini nadoblast nad drugimi narodi, ko...

Skrivnosti, same skrivnosti, ki jih je treba nadvse skrbno varovati, da se ne odkrijejo nepoklicanim prej, kot je to potrebno. V ta namen se žrtvujejo ogromni zneski, žrtvujejo se materialne dobrine in žrtvuje se tudi — človek.

Pri raznih poskusih v laboratorijih, pri risanju načrtov, pri izdelovanju sila zapletenih računov so potrebni ne samo sposobni, marveč tudi zanesljivi ljudje. Vse delo te vrste je več ali manj nevidno, za nepoučenega človeka velika uganka, neznanca, ki je največkrat niti ne poskuša rešiti, ker zanjo ne ve.

Ena najbolj skrivnostnih oseb v ameriškem »atomskem mestu« je tajnica. To je dr. Rita Orfels. »Atomska tajnica.«

Za svoje delo prejema okoli 1500 dolarjev na mesec in je brez dvoma najbolje plačana tajnica na svetu.

Toda...

Ziveti mora popolnoma ločeno od ostalega sveta. Njeno stanovanje je kovinski blok — poslopje premera okoli 60 metrov. Stalno je zastražena. Ne more iti sama ne v gledališče ne v kino. Ne sme se družiti ne s prijatelji ne z znanci. Dva osebna varuha sta nepretrgoma pred vrati njene sobe.

Danes ima 35 let in je lepa ter mikavna svetlolaska. Zanjo ni več ne veselja ne svobode. Kljub tako veliki palači. Kljub privlačnosti.

Dr. Rita Orfels je mnogo važnejša oseba kot marsikak atomski učenjak v Ameriki, saj se pri njej zbirajo vsi na-

črti in poročila, izsledki vseh poskusov, ki jih sporočijo posamezni znanstveniki. Je pa tajnica v tej stroki doma. Dvanajst let je sodelovala pri poskusih v laboratoriju. Njena stroka je jedrska fizika.

Njeno bivališče nosi naziv »Ameriška soba dokumentov«. Čez dan sedi v prvem nadstropju poslopja, ki je popolnoma varno pred atomskimi bombami. Tam je njen urad. Vsa vrata se odpirajo edino s pomočjo elektrike. V teh prostorih so spravljene največje skrivnosti na svetu: več kot milijon raznih načrtov in risb, arhiv do sedaj znanih uspehov in odkritij termonuklearnih poskusov kakor tudi

osebne listine učenjakov, ki delajo v zavodu. »Ako bi se kaka tuja sila polastila tega arhiva in Rite Orfels, tedaj bi bila Amerika brez obrambe,« pravijo v vojaških krogih.

Zraven prostorov, kjer je urad in arhiv, ima Rita svoje stanovanje. Obsega dve sobi, ki sta opremljeni z vsem udobjem. To je zasebno kraljestvo »atomske tajnice«. Toda tudi tukaj ni nikoli brez nadzorstva. Dva tajna policista stojita noč in dan pred njenimi vrati.

Do nje se ne more kar tako. Edino dve osebi lahko neposredno govorita z njo, ji dajeta naročila, ukaze in navodila. Prva oseba je predsednik ZDA, a druga,

neka vojaška osebnost, ki jo pozna edino ona sama.

Ko je sprejela sedanje mesto, se je pisмено obvezala, da se ne bo nikoli poročila. S tem se je odrekla sreči vsake žene — materinstvu in lastnemu domu.

Včasih gre tudi v gledališče. Brž so okrog nje radovedni novinarji in reporterji. Obsipujejo jo z vprašanji. A njen odgovor je le zagoneten smehljaj in molk. Ali pa odgovarja s takimi vprašanjem:

»Zdi se mi, gospodje, da bo današnja predstava prav lepa, kajne?«

Ko bi se pa zgodilo, da bi jo morda kdo ugrabil in odpeljal, ima v žepu vedno pripravljeno stekleno cevko s strupom...

Ako je treba in kadar želi, se more še bolj skriti. Samo na gumb pritise in ves blok se pogrezne globoko pod zemljo.

Kljub temu, da ve Rita Orfels za vse največje skrivnosti na svetu, ni srečna. »Zelim si lastni dom, moža, otrok. Zame so te želje neizpolnjive. Zavidam drugim ženam...«

Denar, prav zares, ni vse...